

ADALET

İBRAHİM BÖLÜKBAŞI DİN GÖREVLİSİ

Adalet

hakkın gözetilmesi ve yerine getirilmesi anlamına gelir. Haklı ile haksızın ayırt edilmesi adaletle sağlanır. Bu anlamda herhangi bir durumun adil (adaletli) olup olmadığından söz edilebilir. Adalet kavramı temelde hukuk kurallarına uygunluğu içerir.

Kelime anlamı; eşit olmak, eşit kılmak, denklik, denge, doğru davranmak, hakka göre hüküm vermek olan adalet, bir şeyi yerli yerince yapmak veya herkese ve her şeye hak ettiği şekilde davranmak demektir

Adaletin Fazileti

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ

وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ
وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُم لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾

Muhakkak ki Allah
adaleti, iyiliği,
akrabaya karşı yardım
etmeyi emreder;
hayâsızlığı, kötülüğü
ve zorbalığı yasaklar.
İşte Allah, aklınızı
başınıza alasınız diye
size böyle öğüt
veriyor. Nahl : 90

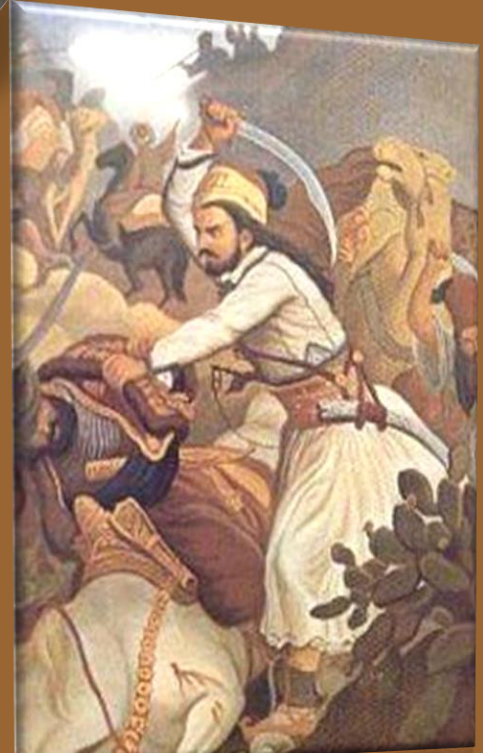

Adaleti savunan peygamberleri öldürdüler

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَيَقْتُلُونَ النَّبِيِّنَ بِغَيْرِ
حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ الَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِالْقِسْطِ مِنَ النَّاسِ
فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾

Allah'ın âyetlerini
inkâr edenler, haksız
yere peygamberlerin
canlarına kıyanlar
ve adalet isteyen
insanları öldürenler
var ya, onlara can
yakan bir azabı
müjdele! Âl-i İmrân :

Adaletin Önemi

Rasulullah buyurdu ki:

• **وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ**

“Mazlumun bedduâsından son derece sakının, çünkü onun bedduâsı ile Allah arasında bir perde yoktur.”

(Buhârî, Müslim)

Yönetimde Adalet

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ

أَنْ تُوَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا
بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾

Allah size, emanetleri mutlaka ehline vermenizi ve insanlar arasında hükmettiğiniz zaman adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğütler veriyor. Şüphesiz Allah her şeyi işitmekte, her şeyi görmektedir. Nisâ : 58

Yönetimde Adalet

- Hz. Peygamber buyurdu ki:

• إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَدْنَاهُمْ مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامٌ عَادِلٌ
وَأَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ وَأَبْعَدَهُمْ مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامٌ جَائِرٌ

Kıyâmet gününde insanların Allah'a en sevgili olanı ve Allah'a en yakın bulunanı adil devlet başkanıdır.

Kıyâmet gününde insanların Allah'a en sevimsizi ve makamca da Allah'tan en uzak bulunanı zalim devlet başkanıdır.

Tirmizi, Sünen, Ahkam 4 / 1344

Rasulullah buyurdu ki:

• عدل يوم أفضل من عبادة ستين سنة

- "Bir gün adaletle yönetmek, altmış yıl (nafil ) ibadetten hayırlıdır."
- (M ttak , Kenzü'l-Ummal, 6/12).

Yargıda Adalet

- Hz. Peygamber buyurdu ki:
- إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْقَاضِي مَا لَمْ يَجْرُ فَإِذَا جَارَ تَخَلَّى عَنْهُ وَلَزِمَهُ الشَّيْطَانُ
- "Bir hâkim adaletten ayrılmadığı sürece Allah kendisiyle beraberdir. Adaletten ayrılır da zulmederse Allah onu yalnız bırakır."
- (Tirmizî, Ahkâm 4)

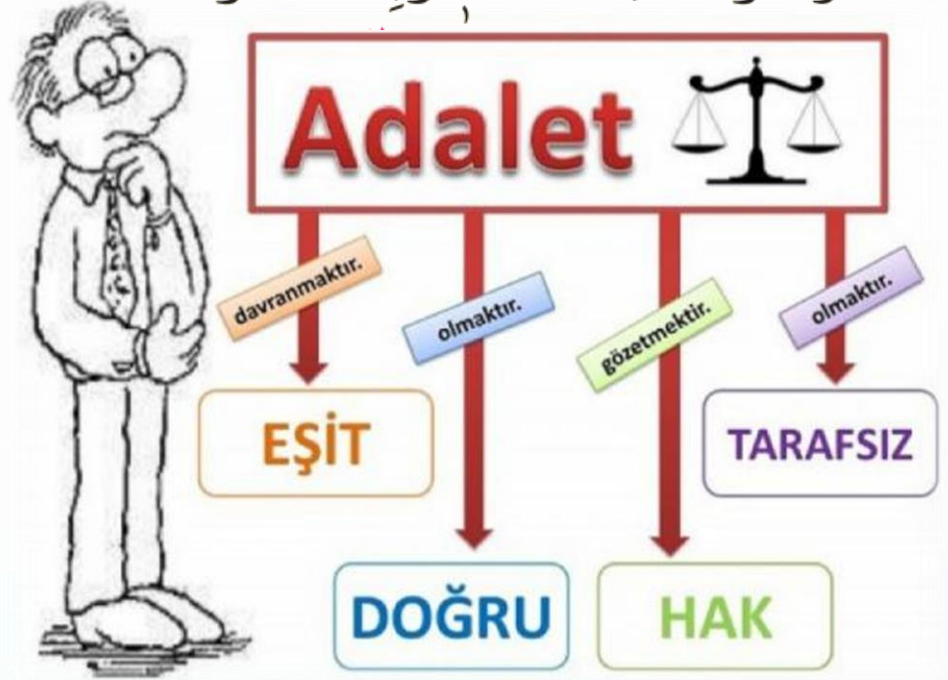
PEYGAMBERİMİZİN ADELET ÖRNEĞİ

- Bir gün Kureyş kabilesinden asil bir kadın hırsızlık yapmıştı. O kadını cezalandırmaması için Ashabdan Üsameyi Peygamberimize gönderdiler. Bu duruma kızan ve üzülen Hz. Peygamber (s.a.v.) şöyle buyurdular: “Nasıl oluyor da bazı kimseler, Allah’ın kanunu karşısında aracı olmaya kalkışıyorlar. Sizden öncekilerin mahvolmasının sebebi şudur: İçlerinden asil, ileri gelen birisi hırsızlık yapınca, onu serbest bırakıyor, zayıf ve fakir bir kimse hırsızlık yapınca, onu cezalandırıyorlardı. Allah’a yemin ederim ki Muhammed’in kızı Fatıma hırsızlık yapsaydı, onun da cezasını verirdim.”
- Buhari Hudud 11,12; Müslim Hudud, 8-9.

Şahitlikte Adalet

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ
شَنَاَنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ
وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾

Ey iman edenler, Allah için hakkı ayakta tutanlar ve adaletle şahitlik yapanlar olunuz. Bir kavme olan kininiz, sizi adaletsizliğe sevketmesin. Adaletli olun, çünkü o, takvaya daha yakındır. Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan haberdardır.

HERKES İÇİN
OLMALI

ADALET

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ
وَلَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ إِنْ يَكُنْ غَنِيًّا
أَوْ فَقِيرًا فَاللَّهُ أَوْلَىٰ بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوَىٰ أَنْ تَعْدِلُوا وَإِنْ تَلَوْا
أَوْ تَعْرِضُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٣٥﴾

Ey iman edenler! Kendinizin veya anne babanızın ve akrabanızın aleyhine de olsa adaletten asla ayrılmayan, Allah için şahitlik eden kimseler olun. (İnsanlar) zengin olsunlar, yoksul olsunlar Allah onlara sizden daha yakındır. Öyleyse siz hislerinize uyup adaletten ayrılmayın. Eğer adaletten sapar veya üzerinize düşeni yapmaktan geri durursanız bilin ki Allah yaptığınız her şeyden haberdardır. Nisâ : 135

Aile İçinde Adalet

- Numan b. Beşir (r.a.) isimli genç sahabîye babası malının bir kısmını hibe olarak verip de diğerk çocuklarını mahrum ettiğinden annesi bu duruma rıza göstermemiş ve meseleyi sormaları için onları Peygamber Efendimiz'e göndermiştir. Efendimiz (s.a.s.) malından diğerk çocuklarına da hibe edip etmediğini sormuş, onlara vermediğini öğrenince de "Allah'tan korkun ve çocuklarınızın arasında adaletli olun." buyurmuştur.
- Müslim, Vesaya 13

Ticarette Adalet

{1} الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ {2}
وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ {3} أَلَا يَظُنُّ أُولَئِكَ أَنَّهُمْ
مَبْعُوثُونَ {4} لِيَوْمٍ عَظِيمٍ {5} يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ {6}

- 1- Eksik ölçüp tartanların vay haline!
- 2- Onlar insanlardan kendilerine bir şey aldıkları zaman tam ölçerler.
- 3- Kendileri başkalarına bir şey ölçtükleri veya tarttıkları zaman eksik ölçer ve tartarlar.
- 4- Onlar tekrar diriltileceklerini zannetmiyorlar mı?
- 5- Büyük bir gün için.
- 6- Öyle bir gün ki, insanlar o gün Rablerinin huzurunda divan duracaklar. (Mutaffifin, 83/1-6)

Zulmün Sonucu Zalime Döner

Mevlânâ, adâlet ve zulmü şu çarpıcı teşbihlerle îzâh eder:

“Adâlet nedir? Meyve ağaçlarını sulamaktır. Zulüm nedir? Dikenleri sulamaktır.”

“Adâleti bilmeyen kişi, kurt yavrusunu emziren keçiye benzer.”

- Bir Müslüman diğer bir müslümandan bir tarla satın alarak ekin zamanı tarlayı sürmeye başlar. Kara sabanla tarlayı sürmeye çalışan çiftçinin sabanına biraz sonra ağzına kadar dolu bir küp takılmaz mı. Hiç heyecan bile duymadan Müslüman bu altınları küpüyle satın aldığı öbür Müslüman götürüp teslim etmek ister:
- “Kardeşim ben senden tarlanın üstünü satın aldım, altını değil. Eğer sen tarlanın içinde bu kadar altın olduğunu bilseydin herhalde bu fiyata bana satmazdın. Al şu altınları” der. Tarlanın ilk sahibi ise daha başka düşünmektedir. O da şöyle der:
- “”Kardeşim yanlış düşünüyorsun, ben sana tarlayı olduğu gibi , taşı ile toprağı ile beraber sattım. Bu sebeple içinden çıkan altınları almaya hiçbir hakkım yoktur. Bu altınlar senindir dilediğini yap” der. Tarlayı alanla satan anlaşamayınca mesele kadiya, yani mahkemeye intikal eder. Her iki taraf iddialarını kadının huzurunda da tekrarlarlar. Kadı, her iki şahsa da çocukları olup olmadığını sorar. Onlardan birinin kızı, birini de oğlu olduğunu öğrenir ve oğlanla kızı nikahlayarak altını çeyiz olarak verir.

SONUÇ OLARAK

- **Fânî menfaatler uğruna adâletten ayrılanlar, kendi kuyularını kazmış olurlar. Birgün gelir içine düşerler. O hâlde, ne kadar zor da olsa, dâimâ adâlet üzere bulunmak ve doğruluktan hiçbir zaman ayrılmamak îcâb eder.**

İBRAHİM BÖLÜKBAŞI

SUNDU
TEŞEKKÜR EDERİM
DİNLEDİĞİNİZ İÇİN.